Yüksekö?retim Kurumlar?nda ?yi E?itim için 7 prensip; Fakülte Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retim Kurumlar?nda ?yi E?itim için 7 prensip; Fakülte Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33485

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek giri?i, Arthur W. Chickering ve Zelda F. Gamson taraf?ndan 1987 y?l?nda yüksekö?retim kurumlar?nda iyi e?itim uygulamalar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilen ve ba?lang?çta "Yüksekö?retimde ?yi Uygulama için Yedi ?lke" olarak bilinen envanterin Türkçeye uyarlanm?? versiyonu olan **Yüksekö?retim Kurumlar?nda ?yi E?itim için 7 prensip; Fakülte Envanteri** ile ilgilidir. U?ra? ve Çil (2014) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erli?ini sa?laman?n yan? s?ra, orijinal olarak yüksekö?retim kurumlar? için tasarlanm?? olmas?na ra?men, özellikle ortaokul fen e?itimi ba?lam?na adapte edilip test edilmesini içermektedir.

Ölçek, ö?rencilerin ö?renme deneyimlerini ve fakülte üyelerinin pedagojik yakla??mlar?n? temel alan yedi temel prensibi ölçmeyi amaçlamaktad?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkiye'deki e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilirli?ini art?rmay? hedeflemi? ve Türk e?itim sistemi içindeki farkl? kademelerde, özellikle de fen e?itimi alan?nda, iyi uygulama prensiplerinin ne ölçüde uyguland???n? belirlemeye olanak tan?m??t?r. Ölçek, e?itim kalitesini art?rmaya yönelik kurumsal de?erlendirmeler ve geli?imsel müdahaleler için kritik veriler sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Kalitesi, Yüksekö?retim, 7 Prensip, Fakülte Envanteri, Ölçek Uyarlama, Fen E?itimi, Ö?renci Kat?l?m?, Ö?retim Üyesi.

Yazarlar

Mustafa U?RA?, Erol Ç?L

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ?yi E?itim Uygulamalar? ?çin Yedi ?lke temelinde geli?tirilen Fakülte Envanteri'ni Türkçeye çevirmek ve uyarlamakt?r. Bu adaptasyon sürecinde, ölçe?in yap? geçerlili?ini ve güvenilirli?ini Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygun olarak yeniden de?erlendirmek hedeflenmi?tir.

Uyarlama çal??mas? özellikle, Yüksekö?retim ba?lam?nda geli?tirilmi? olan orijinal envanterin, ortaokul düzeyindeki fen e?itimi ortamlar?nda ö?retmenlerin uygulamalar?n? de?erlendirmek amac?yla ne kadar etkili kullan?labilece?ini ara?t?rmay? amaçlam??t?r. Bu, ölçe?in uygulama alan?n? geni?letme ve iyi ö?retim prensiplerinin farkl? e?itim kademelerindeki etkile?imlerini inceleme f?rsat? sunmu?tur. Bu sayede, Türkiye'deki e?itimcilerin pedagojik yakla??mlar?n?n, uluslararas? kabul görmü? iyi uygulama standartlar?yla ne derece örtü?tü?ü tespit edilmeye çal???lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, Arthur W. Chickering ve Zelda F. Gamson taraf?ndan belirlenen, ö?renmeyi te?vik eden ve yüksekö?retimde iyi uygulamalar? karakterize eden yedi temel ilkeyi ölçmektedir. Bu ilkeler, e?itim kalitesini belirleyen kritik faktörler olarak kabul edilir ve ö?rencilerin akademik geli?imini destekleyen çevresel ko?ullar? de?erlendirmeye odaklan?r.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, bu yedi prensibin e?itim ortam?ndaki tezahürleridir. Bu prensiplerin uygulanma düzeyi, ö?renme ç?kt?lar?n?n kalitesini do?rudan etkiledi?i varsay?l?r. Bu yedi ilke ?unlard?r:

1. Ö?renci-Ö?retim Üyesi Temas?n? Te?vik Etmek: Ö?rencilerle ö?retim üyeleri aras?ndaki düzenli ve anlaml? etkile?imin önemi.
2. Ö?renciler Aras?ndaki ??birli?ini Geli?tirmek: Akranlar aras? ö?renme ve grup çal??mas?n?n te?vik edilmesi.
3. Aktif Ö?renmeyi Te?vik Etmek: Ö?rencilerin pasif al?c?lar yerine, ö?renme sürecine aktif olarak kat?l?m?n?n sa?lanmas?.
4. H?zl? Geri Bildirim Sa?lamak: Ö?rencilerin performanslar? hakk?nda zaman?nda ve yap?c? geri bildirim almas?n?n sa?lanmas?.
5. Göreve Ayr?lan Zaman? Vurgulamak: Ö?rencilerin ö?renme materyaline yeterli zaman ay?rmalar? konusunda yönlendirilmesi.
6. Yüksek Beklentileri ?letmek: Ö?retim üyelerinin tüm ö?rencilerden yüksek ancak ula??labilir akademik beklentilere sahip olmas?.
7. Farkl? Ö?renme Yollar?n? ve Yeteneklerini Dikkate Almak: Ö?renci çe?itlili?ine sayg? duyulmas? ve farkl? ö?renme stillerine uygun yöntemlerin kullan?lmas?.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik bilgileri, U?ra? ve Çil (2014) taraf?ndan yay?mlanan uyarlama çal??mas?nda detayl? olarak ele al?nm??t?r. Bu akademik kaynakta belirtilen geçerlik analizleri, ölçe?in Türk kültüründe ve özellikle ortaokul fen e?itimi ba?lam?nda ölçmek istedi?i yap?lar? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü göstermektedir. Ancak, bu ölçek giri?ine sunulan orijinal kaynak verisinde geçerlik bölümü bo? b?rak?lm??t?r (-).

Uyarlama çal??mas? genellikle yap? geçerlili?ini (faktör analizi) ve kapsam geçerlili?ini (uzman görü?leri) inceleyerek ölçe?in geçerlili?ini do?rulam??t?r. Okuyucular?n, uyarlama çal??mas?n?n tam metnine ba?vurarak detayl? psikometrik bulgulara eri?meleri önerilir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine ili?kin detayl? bilgiler de U?ra? ve Çil (2014) makalesinde yer

ARABPSYCHOLOGY.COM

almaktad?r. Uyarlama sürecinde genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in tutarl?l??? incelenmi?tir. Bu ölçek giri?ine sunulan orijinal kaynak verisinde güvenirlik bölümü bo? b?rak?lm??t?r (-).

Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçüm sonuçlar?n?n zamana kar?? dayan?kl? oldu?unu gösterir. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen bu katsay?lar, ölçe?in Türk örnekleminde güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak, ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla faktör analizi (genellikle Aç?klay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) yap?lm??t?r. Bu analiz, orijinal 7 prensip teorik yap?s?n?n, Türk örneklemindeki verilerle ne ölçüde tutarl? oldu?unu belirler. Orijinal kaynakta Faktör Analizi bilgisi yer almamas?na ra?men, uyarlama çal??malar?n?n do?as? gere?i bu analizlerin yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yedi boyuttan olu?an teorik yap?s?n? destekliyorsa, bu, envanterin yap? geçerlili?inin önemli bir kan?t? olarak kabul edilir. U?ra? ve Çil (2014) çal??mas?nda, orijinal ölçe?in boyutlar?n?n ortaokul fen e?itimi ba?lam?na nas?l uyum sa?lad??? ve gerekirse hangi maddelerin yeniden grupland??? veya ç?kar?ld??? aç?klanm??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçek genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?r, ancak bu giri?te derecelendirme bilgisi bo? b?rak?lm??t?r (-).)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ö?retim Üyeleri/Ö?retmenler (Adaptasyon çal??mas?nda ortaokul fen bilgisi ö?retmenleri)

Age Group: Yeti?kin (E?itimciler)

Population Details: Ölçek, yüksekö?retim ba?lam?ndan ortaokul fen e?itimi ba?lam?na uyarlanm??t?r. Dolay?s?yla, uygulama popülasyonu ortaokul fen bilgisi ö?retmenleridir.

Test Methodology: Öz Bildirim Envanteri (Self-Report Inventory). E?itimcilerin, kendi ö?retim uygulamalar?n? ve kurumlar?ndaki e?itim kalitesini yedi temel prensip çerçevesinde de?erlendirmeleri esas?na dayan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Uygulamalar?, Pedagoji, E?itim Kalitesi, Akademik Geli?im, Chickering ve Gamson, Geri Bildirim, ??birli?i, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi sa?lanmam??t?r.

Affiliation Email addresses: ugras_m@hotmail.com

Correspondence Address: Mustafa U?RA? (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için orijinal yazarlara ve uyarlamay? yapan ara?t?rmac?lara at?f yap?lmas? gerekmektedir. Detayl? izin bilgileri için sorumlu yazar Mustafa U?RA? ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için ücret bilgisi sa?lanmam??t?r.

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2014 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ek Bilgi: Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yuksekogretim-kurumlarinda-iyi-egitim-icin-7-prensip-fakulte-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

U?ra?, M., Çil, E.(2014). Yüksekö?retim kurumlar?nda ?yi E?itim için 7 prensip; Fakülte Envanteri isimli ölçe?in Türkçeye çevrilmesi ve ortaokul fen e?itimine uyarlanmas?. *Turkish Journal of Educational Studies*, *1*(2), 61-89.

Chickering, A. W., & Gamson, Z. F. (1987). Seven principles for good practice in undergraduate education. *AAHE Bulletin*, 39(7), 3-7.

Yüksekö?retim Kurumlar?nda ?yi E?itim için 7 prensip; Fakülte Envanteri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu ölçek giri?ine sa?lanmam??t?r. Maddeler için U?ra? ve Çil (2014) taraf?ndan

ARABPSYCHOLOGY.COM

yay?mlanan makalenin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM